

Oppsummering av det siste halvårets saker

Lillomarkas Venner, oktober 2007

Styret består av:

Styremedlemmer: Iver Elde, Tore Faller, Steinar Fossen, Frode Hansen, Kirsten Holstad (kasserer), Elin Langsholt (sekretær), Unni Pedersen, Randi Werner-Erichsen, Laila Westby
Varamedlemmer: Jeannine Skagestein, Tor Sverre Thomassen

NVE krever konsesjonsbehandling av uttak av vann til snøproduksjon



Lillomarkas Venner fikk medhold i vårt krav om konsesjonsplikt ved uttak av vann til snøproduksjon. I forbindelse med nye idrettsanlegg har vi sett flere eksempler på at småvann planlegges brukt som vannkilde for slike uttak. Hvis vannet transporteres ut av sitt opprinnelige nedbørfelt, vil vannene og våtmarksområdene rundt få redusert tilsig, og konsekvensene for natur og friluftsliv må utredes faglig. Grefsenkollen skisenter har fått frist til 1. juni i år til å søke konsesjon, men får drive skisenteret som før inntil søknaden er ferdig behandlet. Norges vassdrags- og energidirektorat sier at "Vannuttak til snøproduksjon vil normalt være konsesjonspliktig fordi det kan berøre friluftsliv og miljøverninteresser og fordi det som oftest vil påvirke den alminnelige lavvannføringen i det berørte vassdraget. I vernede vassdrag, slik som vassdragene i Oslomarka, skal det legges særlig vekt på friluftsliv og miljøverninteressene".

Når Alunsjøen og Breisjøen ikke lenger er drikkevann



Det er ventet at drikkevannsrestriksjonene rundt Alunsjøen, Svartkulp og Breisjøen blir opphevet i løpet av noen år. Da vil vi kunne glede oss over tre idylliske nye badevann sørøst i Lillomarka. Noen vil ønske seg omfattende tilrettelegging med turveier og mange flytebrygger, andre vil at den uberørte stemningen skal få fortsette å prege strandkanten rundt disse vannene. Lillomarkas Venner er i gang med å samle informasjon om natur og opplevelseskvaliteter rundt vannene. Denne informasjonen vil være utgangspunkt for vårt forslag til hvordan naturen rundt disse nye tilgjengelige rekreasjonsperlene skal forvaltes.

Rullestolveien ved Badedammen ble fjernet!



Den nyanlagte veien for funksjonshemmede, som raserte store deler av grøntområdet rundt Badedammen på Grorud, ble etter press fra Lillomarkas Venner og flere fjernet av Friluftsetaten før sommeren. Sårene etter veien, som fremdeles er godt synlige, vil forhåpentlig gro raskt til. Etaten arbeider med alternativ tilrettelegging for funksjonshemmede. Lillomarkas Venner mener også at det nye toalettet har en skjemmende plassering ved dammen, og jobber med å få det flyttet.

Skader etter skogsdrift ved Vennervann i Lillomarka



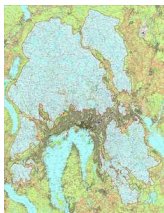
Stygge kjøreskader på trær, i blåmerka sti og i skiløyper ble resultatet etter at store skogsmaskiner ble brukt til skogavvirkning på alt for bløtt vinterføre i vinter. Lillomarkas Venner var blant dem som reagerte på ødeleggelsene og fulgte opp saken overfor Regionkontor Landbruk, og ba skogsjefen påse at skadene ble utbedret og at berørte stier ble tilbakeført til tidligere standard. Turgåere på Vennervannkanten kan i dag konstantere at de store hjulsporene er fylt igjen og at kjøreskadene nå ser mindre skjemmende ut enn fryktet.

Nei til utvidelse av Huken pukk- og asfaltverk



På tross av at miljøvernministeren allerede i januar ba alle kommuner om å fryse store planprosesser i Marka, fortsetter byrådsavdelingen for miljø og samferdsel arbeidet med planene rundt utvidelse av Huken pukkverk. Utvidelsen vil ta 190 mål attraktivt turterreng ved inngangen til Lillomarka og fylle adskillig flere mål med støy. I tillegg vil videre drift og eventuelle tunnelltransportøsninger utgjøre en fare for lekkasje fra Breisjøen og Steinbruvann. Lillomarkas Venner ser arbeidet mot utvidelse som en hovedsak. Vi arrangerte en tur i utvidelsesområdet i juni og tok initiativet til en punktdemonstrasjon utenfor Grorud samfunnshus i september.

Markaloven og Rikspolitiske bestemmelser

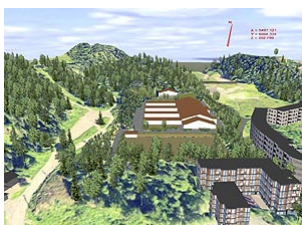


Utkastet til en egen lov for Osloomarka ble lagt ut på høring på forsommeren. Loven gir Marka en helt spesiell status og legger opp til en forskrift som trekker grenser som bare regjeringen kan endre. Det legges opp til en sentralisert klagebehandling, ved at alle klager skal behandles av fylkesmannen i Oslo og Akershus, og markaorganisasjonene kan ha en aktiv rolle i et eget Råd for Marka.

Men loven har, slik den foreligger nå, et stort hull: skogbruket er ikke underlagt loven. Naturvernforbundet i Oslo og Akershus har drevet grundige registreringer av skogbruk og friluftsliv i Marka og kan dokumentere at dagens miljøforskrifter etter skogbruksloven for Osloomarka ikke fungerer. Fortsatt bidrar 95 av 100 hogster til et økt areal med ensaldret, kjedelig industriskog og redusert areal med fleraldret, opplevelsesrik eventyrskog. Derfor jobber Lillomarkas Venner sammen med de andre markaorganisasjonene for at den nye Markaloven også skal omfatte skogbruket.

Forskrift om rikspolitisk bestemmelse om midlertidig markagrense for naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (Marka) ble vedtatt ved kongelig resolusjon 29. juni 2007. Lillomarkas Venner kom med et innspill da forslaget til bestemmelsen ble lagt ut på høring, da vi mener at ett av avsnittene (§4.2) er egnet til å uthule den rikspolitiske bestemmelsen. Vi mener det kan forstås slik at kommunene gis anledning til å lage og vedta nye regulerings- og kommuneplaner som kan gå på tvers av den kommende markaloven, inntil denne loven trer i kraft.. Innspillet ble ikke tatt til følge.

Årvoll ridesenter



Reguleringsplanen for Årvoll ridesenter ble vedtatt av bystyret i juni, etter stor lokal motstand. Det berørte arealet er en del av den grønne randsonen mot marka og ligger tett inntil den viktigste innfallsporten til marka for

store brukergrupper. Lillomarkas Venner er bekymret for de konsekvenser et ridesenter vil ha for friluftinteressene i de tilliggende områdene, og støtter en innsigelse fra Bjerke Storvel angående feil ved saksbehandlingen av reguleringen, nemlig at det ikke foreligger en konsekvensutredning av den foreslåtte regulering av eiendommen.

Isdammen ved Årvoll



En riktig perle av en eiendom, Isdammen ved Årvoll ble lagt ut for salg i fjor høst. I likhet med flere andre lokale instanser, argumenterte Lillomarkas Venner for at Oslo kommune skulle sikre seg denne eiendommen, både på grunn av kvalitetene til friluftsområdet og områdets kulturhistoriske verdi. Byråden for byutvikling gikk inn for en deling av eiendommen, slik at kommunen skulle kjøpe skogs- og damområdet, mens tunet og bygningsmassen skulle bli solgt privat. Som svar understreket vi at et helhetlig erverv av eiendommen ikke bare ville sikre en kulturhistorisk sjeldenhet, men i tillegg ville heve områdets verdi for friluftslivet vesentlig. Isdammen var utgangspunktet for årets bekkevandring i Bjerke bydel i september.

Skjøtsel av kulturlandskapet Hestejordene



Trinemor (til venstre) og Rødlilja (en ekte raukolle) er to av kuene som fikk nyte Hestejordenes grønne gressganger i sommer. I år ble samarbeidet med Beitepatruljen BA videreført for andre år på rad. Beitepatruljen formidler kontakt mellom husdyreiere og forvaltere av områder med beitebehov. Hestejordene lånte i år 3 ammekyr med kalver fra Bjørnholt på Lørenskog. I tillegg bidro 4H-gården på Nordre Lindeberg med kuer på en annen del av jordene, der det tidligere har gått hester. Dermed er det igjen kommet kuer på Hestejordene, etter 50 års fravær. Som landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen uttrykte det i en uttalelse om tiltaket på departementets nettsider i 2006: ”Kuene blir et trivelig innslag for turgåere i området, de holder kulturlandskapet åpent og skaper frodige blomsterenger - dette må kunne kalles et beitepolitisk kinderegge”. Nå har de siste 3 kuene nettopp reist hjem til 4H-gården og jordene er igjen åpne for turgåere, mer åpne og innbydende enn på lenge.

Et omfattende dugnadsarbeid ble gjennomført av lokale ildsjeler for å klargjøre for storfebesøket. To arealer på hhv 40 og 60 da ble gjerdet inn med elektrisk gjerde. En vaktordning ble organisert gjennom sommeren for tilsyn med kuene og det elektriske gjerdet.

I tillegg til beiting, drives rydding av småkratt og trær i enkelte bekkedaler. Alt for å ta vare på det åpne kulturlandskapet og dets spesielle flora og fauna.

Et høringsutkast til Verneplan for Akergårdene ble lagt ut i sommer. Lillomarkas Venner foreslår i en høringsuttalelse til Byantikvaren at Hestejordene tas inn i planen. Jordene hører historisk med til Rødtvet og Linderud gårder. Linderud er fredet og Rødtvet er foreslått fredet i planen. Gårdsanlegg med gammel innmark intakt er enestående i Groruddalen.

Kommuneplaner for Oslo og Nittedal

Lillomarkas Venner er høringsinstans for slike planer. Planene leses og vi utøver vår vaktbikkjefunksjon i markasaker. Hittil i år er en overordnet Kommuneplan for Oslo, Kommuneplan for Nittedal og Kommunedelplan landbruk for Nittedal kommet på høring.

Lysløypa fra Ammerud til Lilloseter

Den gamle lysløypa fra Ammerudbommen til Lilloseter skal endelig utbedres, til glede for mange skiløpere som, særlig ved dårlige snøforhold, har gremmet seg over dårlige grunnforhold. Det har vært reaksjoner fra publikum på noe av hogsten, og man kan være uenig i hvilken grad bratte kneiker skal utjamnes, men alt i alt tror vi Friluftsetaten legger seg på et fornuftig omfang på utbedringen, og gleder oss til gode forhold når løypa er ferdig om en vinter eller to.

Sykelsti Lilloseter – Sinober – Burås

Friluftsetaten har etter initiativ fra bestyreren på Sinober lagt fram et forslag til sykkelsti fra Lilloseter via Sørskogen og Sinober til Burås. Mange har ønsket seg en slik mulighet til å kunne sykle nordover fra Lilloseter. Lillomarkas Venner er opptatt av at dimensjonene på løypa skal være liten og tilpasset terrenget. Vesentlige terrenginngrep og maskinbruk må unngås, spesielt i våte partier. Stien bør i størst mulig grad følge tørt terreng, og vi har derfor foreslått å legge stien langs traktorveien vest for Kjulstjern og blåmerka løype videre nordover, utenom Sørskogen. I høst har dessuten bystyret fremmet en sak om sykkelvei fra Snippen til Sinober. En befaring med Friluftsetaten vil ventelig komme i løpet av høsten, og vi jobber videre med saken i etterkant av den.

Nei til snødeponi for Oslo ved Bånkall gård



Byrådsavdelingen for miljø og samferdsel utreder muligheten for å bruke arealer rundt den fredete Bånkall gård som snødeponi for opptil 40% av Oslos snømasser. Et snødeponi 75 m fra gårdsveggen vil være ødeleggende for miljøet rundt denne gården, som er et viktig kulturminne i Groruddalen. Vi setter spørsmålsteget ved avrenningshåndteringen i forbindelse med deponiet og stiller oss svært kritiske til den økte trafikkbelastningen deponiet vil medføre. Mange spørsmål står ubesvart i denne saken, og vi følger saksbehandlingen i bystyret.

Flystøy

Flere har klaget på støy fra flytrafikk og helikoptre i marka. Stillhet er noe av det man søker når man går tur i skogen, og det er viktig å hegne om denne kvaliteten, som bybeboere kanskje har et spesielt stort behov for. Vi har denne høsten begynt å undersøke hvilke krav til støy og trafikkavvikling som gjelder for flytrafikken.

Forslag til Sektorplan Friluftsliv

Friluftsetaten har denne høsten invitert til å komme med forslag og ønsker om sikring, rehabilitering og nyetablering av anlegg og områder for friluftsliv i Oslo. Dette er en fin anledning til å melde inn prosjekter vi mener det er behov for. Lillomarkas Venner har meldt inn ca. 30 forslag, hvorav de fleste peker på mangler ved turveinettet, våre viktigste adkomstårer til Marka.

Tråkk med hue-aksjonen

Sammen med en rekke frilufsorganisasjoner, deltok vi i utarbeidelsen av "Bruk hue"-brosjyren, som ble lansert med en aksjonsdag i mai. Det var politiet som ledet arbeidet, og hensikten var å fremme naturverninteressene. Dette var en videreføring av fjorårets "Tråkk med hue"-aksjon, som var rettet mot sykling. Denne gangen hadde aksjonen et videre fokus på andre aktuelle tema i skog og mark.

Årsmøtet

Årsmøtet ble som vanlig avholdt i Fjøset på Årvoll gård. Gjermund Andersen fra Naturvernforbundet i Oslo og Akershus foredro om temaet ”Idrett og friluftsliv”, to brukerinteresser i marka som har mye felles, men som vi også har sett eksempler på at drar i litt ulik retning. Foredraget handlet også om skogbruk og naturopplevelser, og vi fikk en oppdatering på hvor arbeidet med den nye Markaloven sto.

Fugletur på Hestejordene



I overkant av 30 fuglekikkere var på det meste samlet for å nyte fuglesangen på Hestejordene! De mest observante av oss (dvs. turleder Eric) observerte hele 34 arter. På bildet speides det kanskje etter trepiplerka, som ikke var så lett å få øye på, men som sang villig.

Tur rundt Huken pukk- og asfaltverk.



I starten av juni arrangerte vi tur rundt Huken pukk- og asfaltverk i forbindelse med foreslått utvidelse av pukkverket innover i Lillomarka. Tema var natur- og friluftstinteresser i området, og turleder var biolog Egil Bendiksen.